

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 596

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 22 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Herkenrodebossen en De Wijer' - Stand van zaken

De Vlaamse Regering keurde op 3 september 2021 de startnota goed voor de opmaak van het GRUP 'Herkenrodebossen en de Wijer'. Het plan bestaat uit twee deelgebieden, 'Herkenrodebossen' en 'de Wijer', op grondgebied van de stad Hasselt en de gemeenten Herk-de-Stad en Nieuwerkerken.

Beide deelgebieden worden op dit ogenblik gekenmerkt door voornamelijk grote zones met open ruimte die benut worden voor landbouwdoeleinden. Voor het deelgebied Herkenrodebossen, met een oppervlakte van maar liefst ca. 1560 ha, heeft dit GRUP als doel de boskernen te herstellen en te versterken. Er wordt gestreefd naar een biodivers boslandschap, met aandacht voor het behouden van historisch bocagelandschap en ruimte voor landbouw en recreatief medegebruik. Voor De Wijer, met een oppervlakte van ca. 50 ha, heeft het GRUP als doel een robuust bosgebied te realiseren met aandacht voor de kasteelhoeve en het historisch landschap errond.

Het behoeft geen verder betoog dat dit GRUP voor onder meer eigenaars en zakelijk rechthouders, zoals pachters, van onroerende goederen die gelegen zijn binnen het plangebied, een enorme impact zal hebben wat de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden en het gebruik van deze goederen betreft. Ook de fauna en flora die zich in de huidige open ruimtegebieden decennialang kon ontwikkelen, dreigt door deze geplande intensieve bebossing volledig van de kaart geveegd te worden.

Volgens de informatie op de website <https://omgeving.vlaanderen.be/nl> bevindt het project zich momenteel in de fase waarin een scopingnota wordt opgemaakt. Deze fase werd voorafgegaan door een periode van 60 dagen waarin een publieke raadpleging werd gehouden.^[1]

Uit nazicht van de publiek toegankelijke digitale stedenbouwkundige informatie (DSI) op de website van het Departement Omgeving blijkt echter dat de volgende instanties die in dit dossier voorafgaand advies moesten verstrekken, dat ofwel hebben nagelaten, ofwel dat deze adviezen tot op heden niet werden gepubliceerd op de website: Hasselt, Nieuwerkerken, Herk-De-Stad, Departement Landbouw en Visserij, agentschap Wonen-Vlaanderen, Vlaams Energieagentschap, Departement Omgeving.^[2]

De provincie Limburg - directie Wonen (advies van 25 november 2021), Sport Vlaanderen (advies van 8 november 2021), de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) (advies van 17 november 2021), het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) (advies van 3 oktober 2021), de Vlaamse Milieumaatschappij

(VMM) (advies van 3 oktober 2021), Toerisme Vlaanderen (adviesdatum onbekend), alsook het agentschap Onroerend Erfgoed (advies van 3 oktober 2021) formuleerden in hun adviezen bovendien een hele waslijst aan opmerkingen en aanbevelingen met het oog op de bijsturing van dit geplande GRUP.

Volgens de website van het Departement Omgeving wordt op dit ogenblik de scopingnota voorbereid waarin de te onderzoeken alternatieven en te verwachten milieu-effecten worden vastgelegd. Vervolgens zullen nog het opstellen van een voorontwerp-RUP, het opstellen van alle vereiste effectenrapporten, de plenaire vergadering met alle adviesverlenende organen, de opmaak van het ontwerp-RUP, het openbaar onderzoek, de definitieve vaststelling van het RUP, het advies van de Raad van State, de definitieve vaststelling van het RUP, alsook de publicatie van het RUP in het Belgisch Staatsblad moeten volgens alvorens het GRUP uitwerking kan hebben.

1. Acht de Vlaamse minister van Omgeving het nog realistisch dat de huidige Vlaamse Regering, rekening houdend met alle hoger vermelde procedurestappen die nog doorlopen moeten worden, erin zal slagen om nog tijdens deze legislatuur het geplande GRUP 'Herkenrodebossen en De Wijer' definitief vast te stellen en tijdig te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad? Zo ja, graag voor elk van de hoger beschreven nog te doorlopen procedurestappen een richtdatum waarop elke procedurestap afgerond zal zijn. Zo niet, zal de minister dit planproces stopzetten om verdere zinloze uitgave van belastinggelden te voorkomen?
2. Hoeveel hectare onbeboste percelen beoogt de Vlaamse minister van Omgeving respectievelijk in het deelgebied Herkenrodebossen en het deelgebied De Wijer in het kader van dit geplande GRUP op termijn te kunnen bebossen?
3. Hoeveel hectare landbouwgrond zullen respectievelijk in het deelgebied Herkenrodebossen en het deelgebied De Wijer in het kader van dit geplande GRUP volgens de minister op termijn mogelijk die bestemming verliezen, en in welke compensaties voorziet de minister voor de getroffen landbouwers?
4. Hoeveel hectare met bestemming bebouwen in brede zin (onder andere alle vormen van woongebied, industriegebied, verblijfsrecreatie enzovoort) zullen respectievelijk in het deelgebied Herkenrodebossen en het deelgebied De Wijer in het kader van dit geplande GRUP volgens de minister op termijn mogelijk die bestemming verliezen, en in welke compensaties voorziet de minister voor de getroffen eigenaars/zakelijk rechthouders?
5. Hoeveel hectare met bestemming recreatie en sport zullen respectievelijk in het deelgebied Herkenrodebossen en het deelgebied De Wijer in het kader van dit geplande GRUP volgens de minister op termijn mogelijk die bestemming verliezen, en in welke compensaties voorziet de minister voor de getroffen recrea- en sportuitbaters/clubs?
6. Aan hoeveel hectare beoogt de minister respectievelijk in het deelgebied Herkenrodebossen en het deelgebied De Wijer in het kader van dit geplande GRUP de bestemming bosgebied en de bestemming natuurgebied toe te kennen?
7. Wat is het standpunt van de Vlaamse minister van Omgeving over de opmerkingen en aanbevelingen die door respectievelijk de provincie Limburg - directie Wonen (advies van 25 november 2021), Sport Vlaanderen (advies van 8 november 2021), SARO (advies van 17 november 2021), AWV (advies van 3 oktober 2021), VMM (advies van 3 oktober 2021), Toerisme Vlaanderen (adviesdatum onbekend), alsook het agentschap Onroerend Erfgoed (advies van 3 oktober 2021) werden geformuleerd? Graag een overzicht per adviesverlenend orgaan met vermelding in

welke mate de minister tegemoet zal komen aan elke opmerking/aanbeveling, of de reden waarom de minister een opmerking/aanbeveling naast zich neer zal leggen.

8. Kan de Vlaamse minister van Omgeving verduidelijken waarom in dergelijk belangrijk dossier met zo'n grote maatschappelijke impact op de regio Hasselt/Nieuwerkerken/Herk-De-Stad, de lokale besturen van voornoemde gemeenten, alsook het Departement Landbouw en Visserij, het agentschap Wonen-Vlaanderen, het Vlaams Energieagentschap en het Departement Omgeving geen voorafgaand advies hebben uitgebracht, en acht zij dergelijke houding en handelswijze van adviesverlenende instanties nog langer aanvaard- en verdedigbaar?

Kan de minister, indien zou blijken dat voormelde instanties alsnog tijdig een advies zouden hebben uitgebracht, meedelen wat de inhoud van elk advies is, alsook verduidelijken waarom deze niet werden gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving onder de DSI van dit GRUP-dossier?

9. Is de minister alsnog bereid om de vigerende wetgeving in die zin bij te sturen dat deze adviesinstanties verplicht worden om advies te verstrekken, waarbij het dossier geschorst wordt zolang niet alle vereiste adviezen beschikbaar zijn, of ziet de minister andere oplossingen voor dit schijnbaar steeds weerkerende probleem (zie ook de bevindingen en aanbeveling 5.4.1. in het eindrapport van de onderzoekscommissie PFAS/PFOS van het Vlaams Parlement)?
10. In de loop van het totstandkomingsproces van het GRUP 'Herkenrodebossen en De Wijer' moet een plenaire vergadering met alle adviesverlenende instanties worden georganiseerd waarop het voorontwerp-GRUP zal worden besproken.

Kan de minister verduidelijken welke adviesinstanties gehouden zijn om aan deze vergadering deel te nemen, alsook op welke wijze zij zich ervan zal verzekeren dat ook de adviesinstanties die tot op heden geen voorafgaand advies hebben uitgebracht alsnog aan deze vergadering zullen deelnemen?

[1] Zie <https://omgeving.vlaanderen.be/grups/herkenrodebossen>.

[2] Zie <https://dsi.omgeving.vlaanderen.be/fiche-detail/9a41091b-ec51-428f-aefd-5fd5c1d94809>.

ANTWOORD

op vraag nr. 596 van 22 maart 2023

van **CHRIS JANSSENS**

1. Het is de ambitie om alle vereiste procedurestappen te doorlopen voor het einde van de legislatuur. De verschillende stappen van een geïntegreerd planningsproces om te komen tot een gewestelijk RUP zijn omschreven in de procesnota en te raadplegen op de site van het Departement Omgeving.
2. Het is de ambitie van de Vlaamse Regering om op termijn minstens 135 ha effectieve bosuitbreiding in het gebied te realiseren.
3. Het planvoornemen, zoals opgenomen in de door de Vlaamse Regering goedgekeurde startnota, gaat uit van een aanzienlijke bosuitbreiding, mogelijks in gronden met agrarische bestemming die al dan niet in agrarisch gebruik zijn. Voor het deelgebied 'De Wijer' bestaat de doelstelling erin om te komen tot een aaneengesloten bosgebied van ca. 50 ha. Wat het deelgebied 'Herkenrodebossen' betreft, voorziet de startnota in een absolute ondergrens van 135 ha netto bosuitbreiding. De sinds 2005 aangeplante bossen worden planologisch verankerd. Waar mogelijk worden de opportuniteiten gegrepen om extra bos te realiseren.

Op dit moment in het planproces is geen gedetailleerde ruimtebalans van de bestemmingswijzigingen beschikbaar.

4. Het deelgebied 'De Wijer' omvat geen harde bestemmingen. Mogelijks komen in het deelgebied 'Herkenrodebossen' bestemmingswijzigingen voor waarbij harde bestemmingen worden omgezet in landbouw- of bosgebied. In dat geval zal de op dat moment van toepassing zijnde regeling inzake planschade gelden.
5. Het planvoornemen gaat (behoudens een aantal kleine grenscorrecties) niet uit van wijzigingen inzake bestemmingen recreatiegebied.
6. Zie antwoord op deelvraag 3.
7. De verschillende adviezen en opmerkingen die zijn uitgebracht naar aanleiding van de startnota worden – conform de procedure – bekeken en verwerkt door het planteam. De verdere uitwerking van een scopingnota moet uitmonden in een voorontwerp van GRUP, dat vervolgens aan de plenaire vergadering wordt voorgelegd. De Vlaamse Regering neemt in deze fase van het proces geen standpunt in ten aanzien van deze inspraakreacties op de startnota, noch op het voorontwerp van GRUP. Conform de procedure zal de Vlaamse Regering op basis van alle inspraakreacties en adviezen en na de bespreking op de plenaire vergadering een ontwerp-GRUP voorlopig vaststellen.
8. Het is de verantwoordelijkheid van ieder bestuur of adviesverlenende instantie om zelf te oordelen welke adviezen men wel of niet wenst uit te brengen. Ik zie geen redenen om instanties te verplichten om advies te geven.
9. Zie antwoord op deelvraag 8.
10. De adviesinstanties die in kader van een geïntegreerd planproces om advies moeten gevraagd worden, zijn – afhankelijk van de stap in het proces – opgelijst in de Vlaamse

Codex Ruimtelijke Ordening en het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen.